

Kryptografia

Podpisy cyfrowe

dr Robert Borowiec

Politechnika Wrocławska

Instytut Telekomunikacji i Akustyki

pokój 908, C-5

tel. 3203083

e-mail: robert.borowiec@ita.pwr.wroc.pl

www: lstwww.ita.pwr.wroc.pl/~RB/

Wykład IX

1-godzina

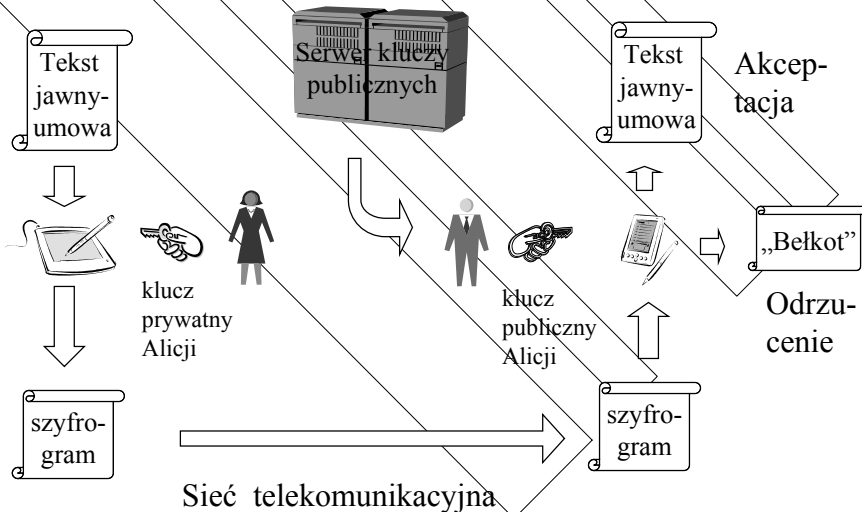
Cechy podpisu tradycyjnego

- Podpis jest niepodrabialny (przynajmniej teoretycznie), czyli jest świadectwem, że podpisujący świadomie go złożył;
- Podpis jest autentyczny, czyli podpisujący rozważnie go złożył;
- Złożony podpis nie nadaje się do ponownego użycia, czyli jest nieprzenoszalny pomiędzy dokumentami;
- Treść podpisanego dokumentu nie może być zmodyfikowany;
- Autor nie może się wyprzec swojego podpisu, czyli zaprzeczyć, że podpisał dokument.

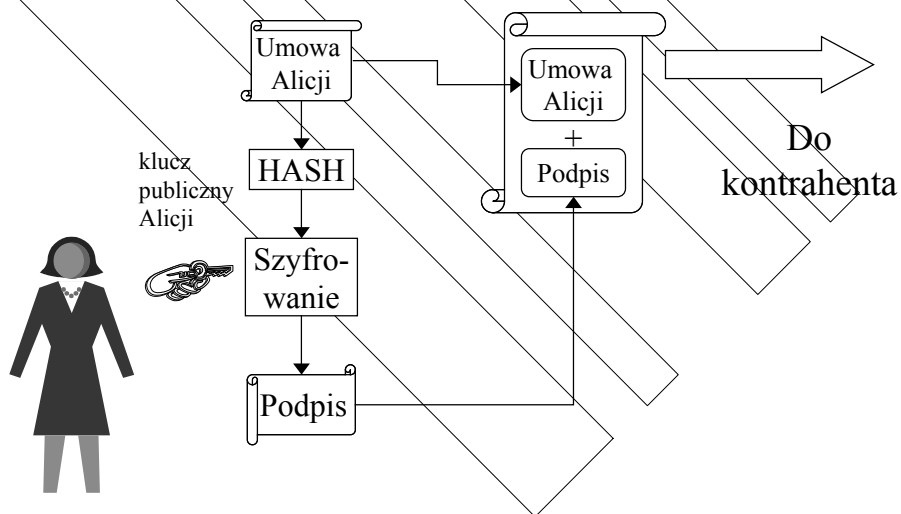
Podpisy elektroniczne

- Podpisy cyfrowe w symetrycznych systemach kryptograficznych (niepraktyczne, gdyż wymagają strony trzeciej-zaufanego arbitra).
- Podpisy cyfrowe oparte na algorytmach niesymetrycznych
  - ⇒ RSA
  - ⇒ ElGamala
  - ⇒ DSA
  - ⇒ ESIGN
  - ⇒ Okamoto

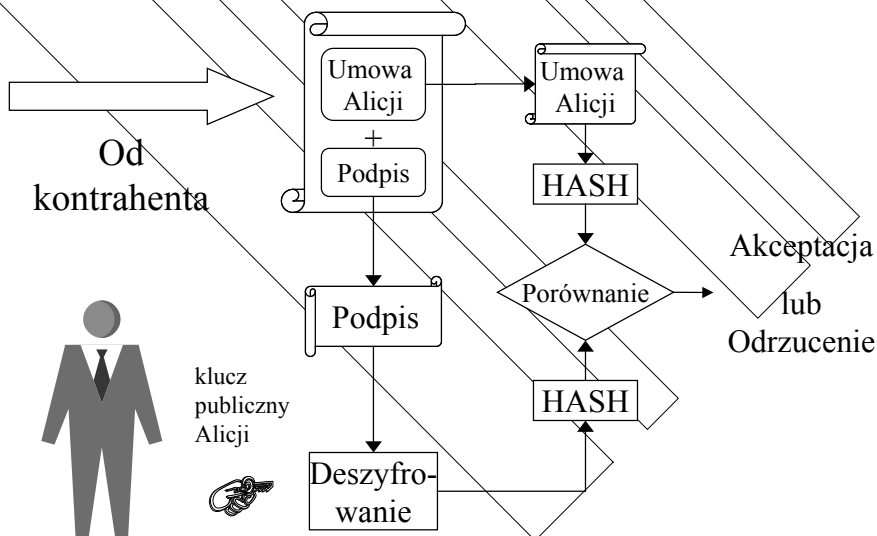
Procedura podpisu elektronicznego I

Procedura podpisu elektronicznego II

Weryfikacja podpisu elektronicznego II

Własności podpisu cyfrowego

- Podpis jest niepodrabialny, bo tylko osoba podpisująca zna swój klucz prywatny i może go wygenerować
- Podpis jest autentyczny, gdyż wiadomość można odszyfrować tylko kluczem publicznym, będącym parą do klucza prywatnego, będącego tylko w gestii nadawcy wiadomości.
- Podpis nie może być przeniesiony do innego dokumentu;
- Podpisany dokument nie może być zmieniony, bo nie będzie go można rozszyfrować, bądź rozszyfrować skrótu;
- Nie można się wyprzec złożonego podpisu, bo tylko właściciel klucza prywatnego mógł go użyć.

Podpisy wielokrotne

- Oba przedstawione systemy podpisu elektronicznego mogą być użyte do podpisywania dokumentu przez więcej osób.
- Lepszym rozwiązaniem przy podpisie wielokrotnym jest system podpisu elektronicznego II.

Algorytm ElGamala

- Algorytm ElGamala może być wykorzystywany do podpisów cyfrowych oraz do szyfrowania.
- Bezpieczeństwo algorytmu opiera się na problemie obliczenia logarytmu dyskretnego
- Algorytm może być używany do przesyłania informacji podprogowych

Algorytm ElGamala

(tworzenie kluczy)

- Wybierana jest liczba pierwsza p oraz dwie liczby losowe g i x
- Oblicza się $y = g^x \bmod p$
- Klucz jawny stanowią liczby y , g i p
- Klucz tajny to liczba x

Algorytm ElGamala

(podpisywanie informacji)

- Wybieramy liczbę k , taką że $\text{NWD}(k, p-1)=1$
- Obliczamy podpis a , $a=g^k \bmod p$
- Obliczamy podpis b z rozszerzonego algorytmu Euklidesa z równania

$$M = ax + kb \bmod (p-1)$$

- Liczby a , b stanowią podpis cyfrowy, a k jest utrzymywane w tajemnicy

Algorytm ElGamala

(sprawdzenie podpisu)

- Sprawdzenie podpisu następuje przez sprawdzenie równania

$$y^a a^b \bmod p = g^M \bmod p$$

- Jeżeli równanie jest spełnione to oznacza, że podpis jest prawdziwy

Algorytm ElGamala

(przesyłanie informacji podprogowych)

- Zamiast dowolnej liczby k mamy wiadomość M' , którą chcemy ukryć, przy czym $\text{NWD}(M', p-1)=1$
- Obliczamy podpis a , $a=g^{M'} \bmod p$
- Obliczamy podpis b z rozszerzonego algorytmu Euklidesa z równania, w którym M jest informacją nieistotną

$$M = ax + M'b \bmod (p-1)$$

- Liczby a , b stanowią podpis cyfrowy.
- Odbiorca musi znać tajny klucz x aby odczytać informacje podprogową.

Algorytm ElGamala

(Odczyt informacji podprogowych)

- Cenzor może tylko sprawdzić poprawność podpisu pod listem

$$y^a a^b \bmod p = g^M \bmod p$$

- Odbiorca, ponieważ zna klucz prywatny nadawcy X może odczytać wiadomość ze wzoru

$$M' = b^{-1}(M - x \cdot a) \bmod (p-1)$$

- a także sprawdzić, czy nie nastąpiła ingerencja cenzora w treść listu

$$g^{x \cdot a} a^b \bmod p = g^M \bmod p$$

Algorytm DSA

(Digital Signature Algorithm)

- Algorytm podpisów DSA jest standardem od 1991 roku i jest oparty na algorytmie ElGamala
- Bezpieczeństwo algorytmu DSA opiera się na dwóch problemach tj.: znalezieniu logarytmu dyskretnego w ciele skończonym modulo p , a drugi to logarytmowanie w podgrupie cyklicznej rzędu q .
- Algorytm DSA nadaje się tylko do podpisów cyfrowych. Oparty jest na algorytmie niesymetrycznym. Nie nadaje się do szyfrowania informacji.
- Tak jak w algorytmie ElGamala można w nim przesyłać informację podprogową.
- DSA wykorzystuje w trakcie generowania podpisu jednokierunkową funkcję skrótu $H(x) \Rightarrow \text{SHA-1}$

Algorytm DSA

(tworzenie kluczy)

- Wybierana jest liczba pierwsza q taka, że $2^{159} < q < 2^{160}$.
- Wybieranie liczby pierwszej p z zakresu $2^{511+64t} < p < 2^{512+64t}$ *takiej*, że q dzieli $p-1$. Liczba t przyjmuje wartości z zakresu $\{0, 1, \dots, 8\}$. p ma długość od 512 do 1024;
- Obliczamy $g = h^{(p-1)/q} \bmod p$, h jest dowolną liczbą mniejszą od $p-1$, ale taką że $h^{(p-1)/q} \bmod p > 1$;
- Wybieramy losowo liczbę x o dł. 160 bitów, taką że $x < q$;
- Obliczamy $y = g^x \bmod p$
- Liczby p , q i g są jawne i mogą być używane wspólnie przez grupę użytkowników (wchodzą w skład klucza jawnego). Liczba x jest kluczem prywatnym, liczba y jest kluczem jawnym.

Algorytm DSA

(Podpisywanie i weryfikacja)

Tworzenie podpisu

- ⇒ Wybierana jest losowa i tajna liczba całkowita k , mniejsza od q .
- ⇒ Obliczana jest pierwsza część podpisu $r = (g^k \bmod p) \bmod q$.
- ⇒ Obliczana jest druga część podpisu $s = k^{-1}(H(m) + x \cdot r) \bmod q$
- ⇒ Podpis wiadomości m stanowi para (r, s)

Weryfikacja podpisu

- ⇒ Obliczana jest liczba $w = s^{-1} \bmod q$;
- ⇒ Obliczana jest wartość $u1 = H(m) \cdot w \bmod q$ oraz $u2 = r \cdot w \bmod q$;
- ⇒ Obliczamy $v = (g^{u1} \cdot g^{u2} \bmod p) \bmod q$;
- ⇒ Jeśli $v = r$ to podpis jest prawdziwy.

Łączenie podpisów z szyfrowaniem

Protokół przesłania podpisanej i zaszyfrowanej informacji od Alicji do Roberta:

1. Alicja podpisuje pewną wiadomość M swoim kluczem prywatnym (szyfruje ją kluczem prywatnym) tj. $S_A(M)$.
2. Alicja szyfruje tę wiadomość za pomocą klucza publicznego Roberta, czyli oblicza $E_B(S_A(M))$ i wysyła całość do niego.
3. Robert Deszyfruje otrzymaną wiadomość swoim kluczem prywatnym, czyli oblicza: $D_B(E_B(S_A(M))) = S_A(M)$
4. Robert sprawdza i odtwarza wiadomość za pomocą klucza publicznego Alicji. $V_A(S_A(M)) = M$.
5. Algorytm szyfrujący powinien być inny niż stosowany przy podpisie cyfrowym

Atak na korespondencję podpisaną i szyfrowaną tym samym algorytmem

Atak na pocztę jest możliwy jeżeli odsyłamy potwierdzenia w postaci zaszyfrowanej poczty do nadawcy.

Trzy osoby Alicja, Robert, Zenek-podsluchujący

1. Alicja wysła list do Roberta-poprzedni algorytm.
2. Zenek przechwytuje list do Roberta, tj. $E_B(S_A(M))$, podpisuje go swoim kluczem prywatnym i szyfruje kluczem publicznym Roberta i wysła do niego list $E_B(S_Z(E_B(S_A(M))))$.
3. Robert sądzi, że jest to legalna poczta od Zenka. Deszyfruje ją i sprawdza podpis Zenka, $D_R(V_Z(E_B(S_Z(E_B(S_A(M)))))) = E_B(S_A(M))$.
4. Treść listu jest oczywiście bezsensowna i nieczytelna. Jednak Robert pilnuje się protokołu i wysła potwierdzenie do Zenka $E_Z(S_R(E_B(S_A(M))))$.
5. Zenek teraz odszyfruje wiadomość swoim kluczem prywatnym i sprawdzi podpis Alicji jej kluczem publicznym w wyniku czego odzyska M , tj.: $V_A(D_Z(E_Z(S_R(E_B(S_A(M)))))) = M$.

Atak na korespondencję podpisaną i szyfrowaną tym samym algorytmem

A series of parallel diagonal lines crossing the slide from the top-left to the bottom-right.

KONIEC

Dziękuję za uwagę